

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടാത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| അഷ്ടാത്രിംശഃ സർഗഃ ||

സീതാകർത്യകവൽകലധാരണസ്യാനൗചിത്യം പ്രതിപാദ്യ രാജ്ഞാ
കൈകേയ്യാ ഭർത്തനം ശ്രീരാമസ്യ രാജാനം പ്രതി കൗസൽയായാം
കൃപാദ്യഷ്ടിം കർതുമനുരോധശ്ച

തസ്യാം ചീരം വസാനായാം
നാഥവത്യാമനാഥവത് |
പ്രചുക്രോശ ജനഃ സർവോ
ധിക് ത്യാം ദശരഥം ത്വിതി || 2.38.1 ||

തേന തത്ര പ്രണാദേന
ദുഃഖിതഃ സ മഹീപതിഃ |
ചിച്ഛേദ ജീവിതേ ശ്രദ്ധാം
ധർമേ യശസി ചാത്മനഃ || 2.38.2 ||

സ നിഃശ്വസ്യോഷ്ണമൈക്ഷ്യാക -
സ്താം ഭാർയാമിദമബ്രവീത് |
കൈകേയി കുശചീരേണ
ന സീതാ ഗന്തുമർഹതി || 2.38.3 ||

സുകുമാരി ച ബാലാ ച
സതതം ച സുഖോചിതാ |

നേയം വനസ്യ യോഗ്യേതി
സത്യമാഹ ഗുരുർമമ || 2.38.4 ||

ഇയം ഹി കന്യാപി കരോതി കിഞ്ചിത്
തപസ്വിനീ രാജവരസ്യ പുത്രി |
യാ ചീരമാസാദ്യ ജനസ്യ മധ്യേ
സ്ഥിതാ വിസംജ്ഞാ ശ്രമണീവ കാചിത് || 2.38.5 ||

ചീരാൺയപാസ്യാജ്ജനകസ്യ കന്യാ
നേയം പ്രതിജ്ഞാ മമ ദത്തപൂർവാ |
യഥാസുഖം ഗച്ഛതു രാജപുത്രി
വനം സമഗ്രാ സഹ സർവരതൈഃ || 2.38.6 ||

അജീവനാർഹേണ മയാ നൃശംസാ
കൃതാ പ്രതിജ്ഞാ നിയമേന താവത് |
ത്യയാ ഹി ബാൽയാത് പ്രതിപന്നമേതത്
തൻമാ ദഹേദ് വേണുമിവാത്മപുഷ്പം || 2.38.7 ||

രാമേണ യദി തേ പാപേ
കിഞ്ചിത്കൃതമശോഭനം |
അപകാരഃ ക ഇഹ തേ
വൈദേഹ്യാ ദർശിത്യേധമേ || 2.38.8 ||

മൃഗീവോത്പുൽലനയനാ
മൃദുശീലാ മനസ്വിനീ |
അപകാരം കമിവ തേ
കരോതി ജനകാത്മജാ || 2.38.9 ||

നനു പർയാപ്തമേവം തേ
പാപേ രാമവിവാസനം |

കിമേഭിഃ കൃപണൈർഭൂയഃ
പാതകൈരപി തേ കൃതൈഃ ||2.38.10 ||

പ്രതിജ്ഞാതം മയാ താവത്
ത്വയോക്തം ദേവി ശൃണുവതാ |
രാമം യദഭിഷേകായ
ത്വമിഹാഗതമബ്രവീഃ ||2.38.11 ||

തത്തേത്യതത് സമതിക്രമ്യ
നിരയം ഗന്തുമിച്ഛസി |
മൈമിലീമപി യാ ഹി ത്വ -
മീക്ഷസേ ചീരവാസിനീം ||2.38.12 ||

ഏവം ബ്രൂവന്തം പിതരം
രാമഃ സമ്പ്രസ്ഥിതോ വനം |
അവാക്ശിരസമാസീന -
മിദം വചനമബ്രവീത് ||2.38.13 ||

ഇയം ധാർമിക കൗസൽയാ
മമ മാതാ യശസ്വിനീ |
വൃദ്ധാ ചാക്ഷുഭ്രശീലാ ച
ന ച ത്യാം ദേവ ഗർഹതേ ||2.38.14 ||

മയാ വിഹീനാം വരദ
പ്രപന്നാം ശോകസാഗരം |
അദ്യഷ്ടപൂർവവ്യസനാം
ഭൂയഃ സമ്മന്തുമർഹസി ||2.38.15 ||

പുത്രശോകം യഥാ നർഷ്ടേത്
ത്വയാ പൂജ്യേന പൂജിതാ |

മാം ഹി സഞ്ചിന്തയന്തി സാ
ത്വയി ജീവേത് തപസ്വിനീ || 2.38.16 ||

ഇമാം മഹേന്ദ്രാപമ ജാതഗർധിനീം
തഥാ വിധാതും ജനനീം മമാർഹസി |
യഥാ വനസ്ഥ മയി ശോകകർശിതാ
ന ജീവിതം ന്യസ്യ യമക്ഷയം വ്രജേത് || 2.38.17 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അയോധ്യാകാണ്ഡേ അഷ്ടാത്രിംശഃ സർഗഃ ||